

Du är Petter Söderlind. Du föddes 1950, 1969 är du alltså 19 år gammal. Du bor på skärgårdsön Granhamn i ett hus där du alltid har bott. Tomten är dina föräldrars och de bor bara några meter längre upp i ett annat hus.

Du är snygg och smart och smidig. Du lirar fotboll, du skriver poesi och prosa. Du kommer att bli författare. Alla säger det. Pappa också.

Dina kusiner, Stellan och Lina, brukar bo i huset också, om somrarna, vid jul och påsk. De har ingen egen Pappa och du får dela med dig av din. Det här handlar om dig, din bror, dina kusiner, men framför allt om *Pappa*.

Petter
mest kring 1969

Kära Ni,

tänk er Göteborg. Tänk er vampyrer. Tänk er vampyrer – i Göteborg. Inga spår efter Alex är ett vanligt friformsäventyr. Äventyret handlar om mig och därför är det väl inte mer än rätt att jag skriver detta förord. För för mig är Inga spår efter Alex speciellt just för att handlar om mig, men för er kommer det med stor sannolikhet bara att vara ett vanligt äventyr; kanske kommer ni att komma ihåg någonting, kanske en träffsäker mening eller ett fantastiskt samspel, kanske kommer allt att vara glömt när ni lämnar rummet, vem vet? Jag försöker inte göra er negativt inställda – men ni måste förstå att det handlar om mig, inte om er; jag är stjärnan här, inte ni. Det är bara så, det är inte jag som har skrivit det.

Om vad handlar Inga spår efter Alex? Inga spår efter Alex handlar inte om vampyrer, jazzande brinnande dvärgar eller om mörka hemligheter. Inga spår efter Alex handlar om mig, det handlar om minnen och drömmar, om hur minnet sviker oss gång på gång, om missuppfattningar och om riktiga och felaktiga slutledningar. Rättelse: meningen är att Inga spår efter Alex skall handla om allt detta, men till syvende og sist är det ni som väljer vad äventyret faktiskt skall handla om. Beslutet är ert – och mer er menar jag inte Er, utan er alla: Stellan och Lina; Petter och Rina. Det här är till för er.

Märk väl: allt som står i detta häfte är tvivelsutan sant. Många timmar satt jag i länstolen i mina engelska filtofflor med benen invirade i en filt och läste korrektur. När jag slutligen var klar övervakade jag

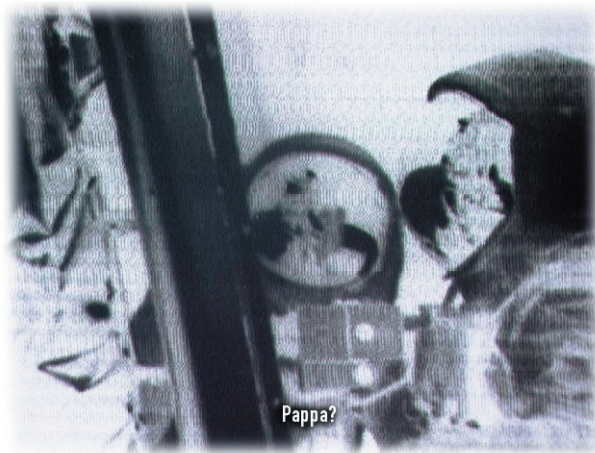
själv hela rättningsprocessen och stod själv vid valsarna för att försäkra att allt gick rätt till vid dupliceringen. Stavfel kan kanske förekomma, men innehållet är sant. *Vad är då sanning? Vems sanning? Sanning för vem?* Och det är här vi kommer tillbaka till ämnet igen, sanningen. För vad har verkligen hänt? Och hur upplevs de verkliga skeendena? Finns det flera sanningar och är de isåfall subjektiva och/eller ömsesidigt uteslutande? Och en sak till: att sanningen åldras som vin. *För det som hände 1969 kanske inte alls har hänt 1982, eller omvänt, och åtminstone inte på samma sätt.* Är mina minnen mina minnen?

Vad viktigare är, är att allting redan har hänt, eller så hände det inte. Ännu viktigare är att ingenting viktigt kommer att hända. Nu vet ni, det finns inga mörka hemligheter som skall upptäckas. Det är ni som måste fylla äventyret med innehåll, förlänga era tidigare liv, liv som Stellan och Lina; Petter och Rina. Ni kommer att förstå, småningom, ge er till tåls.

Min son Petter drömmer om att bli en stor författare. Det kommer han nog att bli, men det hör inte hit. Hursomhelst är det han som har satt samman dessa häften. Min blygsamhet förhindrar mig från att göra några större ingrepp; jag har bidragit med vissa vackra meningar och strukit andra. Jag ville inte att språket skulle vara så mustigt och löddrigt. Jag ville att vi skulle ta det litet lugnare och tänka efter före. Jag ville bara att det skulle vara vackert. För visst är det fint, när det är vackert?

Vänligen,

Dappa

I en notis i Expressen nyligen kunde man läsa att en tolvårig pojke hade fått armen avbiten av en haj men att hans farbror hade jagat ikapp hagen, bant isär dess käftar och tagit tillbaka armen. Nu hade läkare sytt fast armen igen och allt var frid och fröjd. Detta hände naturligtvis i Amerika, var annars?

Tänk er Stockholms skärgård. Tänk er en Pappa som denna amerikanska farbror. Tänk er denna Pappa – i skärgården.

I.

Att leva på vår ö var inte alltid som att leva på en skärgårdsö. Ibland var det mer som att leva på en söderhavsö, på yttersta spetsen av något kargt i en Grekisk övärld eller någonstans i Syditalien. Men det var trots allt en skärgårdsö.

På vår ö bodde ingen Österman. Ej heller någon västerfeigubbe eller Söderman. Vi bodde där: Wallert och Söderlind. Pappa, Mamma, Mamma, Stellan, Lina, Rina, Petter, Johansson, Hermansson, Håkansson och tusen andra. Affärsbryggan sköttes och ägdes av Gunnarsson. Också kiosken.

Alla var vi skärgårdsbor. Men det var ingenting man talade om. Det var först senare. Vi var alla skärgårdsbor och rospiggar. Oavsett. Från Tjockö till Räfsnäs till Telje.

Vi hade inga invandrare. Vi hade fastlandsbor. Rospiggarna var inte fastlandsbor. Stockholmarna var inte rospiggar.

Att leva på vår ö var inte alltid som att leva på en skärgårdsö: vi översvämmades inte av sommargäster. När industrisemestern började ockuperades inte tältplatser av tält eller naturhamnar av båtar. På affärsbryggan satt inte Gunnarsson med ena foten på dieselpumpen med sin cigarett och såg anstormningen. Ön blommade inte upp. Vår ö var alltid lika öde. Vår som vinter. Sommar som höst. Det är faktiskt sant.

Vi var alla skärgårdsbor, skärgårdsbor och rospiggar. Men det var ingenting man talade om. Så var det bara. Precis på samma sätt som en pojke är en pojke och en flicka en flicka. Det är ingenting man talar om. Så är det bara. Det är först senare. Det är då det börjar bli farligt.

Vårt hus låg på vänstersidan när man seglade in i viken. Rakt fram affärsbryggan, snett till höger systrarna. Men det var också senare, och det skall vi heller inte tala om.

Vi kallade viken för Stillhetens hav. Pappa kallade vi för Pappa men han hette Alexander och alla andra kallade honom för Alex. Pappa var sjöpolis och varje morgon klockan åtta hördes ljudet i viken av polisbåtens tvåtaktsmotor och Pappa satte på sig poliskasken och gick nedför stigen ned till bryggan som fortfarande var daggvåt och klev upp på däck med en hand på relingen. Varje morgon vände han sig om så att han stod i fören när båten backade ut från bryggan och vinkade mot oss och log ett bländvitt leende. Samma leende som vi alla har på kortet, som vi fick av mamma sen när vi borde ha flyttat ut, och sedan försvann han bakom träden och båten vände sig och man kunde höra det avtagande motorljudet. Stillhetens hav blev åter stilla och eftersom det äntligen var sommar gick det utmärkt att vända sig inåt väggen och dra upp täcket och somna om. Vakna senare, alltid just detta senare, av kaffedoften. Masa sig ut i köket i söndriga engelska filttofflor och morgonrock och dricka en kopp med väldigt mycket mjölk i och lyssna på sjöfåglarna och båtarna och vinden. Titta ut på tomten och undra vad klockan var – inte för att man hade bråttom utan bara för att man var intresserad, för att jämföra mot gårdagen, för att hålla koll på statistiken. Fundera över dagen, byta om till gårdagens gamla paltor och sedan gå uppför tomten till Storhuset där mammorna varit igång sedan sjutiden och nu satt och väntade på sjörapporten och löste sommarkrysset i Allers och Svensk Damtidning. Det kan verka sorglöst. Man behöver inte ens anstränga sig.

2.

Min pappa är polis. Min pappa är astronaut. Min pappa har träffat statsministern och gamle kungen. Min pappa har evigt liv utan att för den skull ha mött eller tagit emot Jesus. Min pappa har alltid tid med mig. Min pappa säger aldrig "inte just nu" eller "imorgon, kanske". Min pappa har blåa triåer under den vita skjortan med en gul och röd triangel med ett stort "S" på. Min pappa låter mig sova ute på tomten i tält.

Min pappa låg lågt här, kom och gick som han ville. Min pappa var världens bästa pappa. Min pappa och jag hade hemligheter för alla andra. Min pappa fanns på riktigt.

3.

Rina är äldst. Sedan Lina. Sedan Petter. Sist Stellan. Jag sover i överslafen uppe på övervåningen; vi har fyra våningssängar i ett stort rum med två

fönster, ett åt öster och ett åt väster. Väggarna löper rakt en halvmeter innan de blir tak och sluttar, faller inåt och stöder sig på varandra och på taknocken för att inte störta in. Österfönstret är rakt och högt och smalt och vetter ut mot trädgården. Västerfönstret är bredare, litet snett och vetter ut mot Stillhetens hav.

4.

Vårt hus är barnens hus. Stellans planscher pryder väggarna, i stora byrån ligger våra kläder och i den lilla byrån finns Linas och Rinas. Klänningar och kostymer i garderoben på bottenvåningen. Den enda möbeln som inte är till för oss är ett gammalt arbetsbord, Pappas gamla. Det går sprickor i träet som obeslutsamma rynkor i gammal hud och solljuset speglar sig i lackflagor och den luktar polish och polityr. Där ligger alla Pappas gamla tidningar och papper och pennor. Numer används det bara till deklarationen; Pappa sitter nere hos oss och räknar debet och kredit och kräver av oss att det skall vara knäpptyst och lugnt. Vi lägger en soffkudde i den gamla moraklockan. Det krävs bara att en penna ligger fel på skrivbordet för att Pappa skall bli störd, fågelkvitter eller att Mammorna frågar om han ändå inte skall med ut i båten. ”Det kan ju inte vara hälsosamt att bara sitta och räkna och skriva dagarna i ända.”

Hur väl de vill, hur fel det blir. Pappa kräver att få vara ifred, att få hålla siffror i huvudet utan att behöva svara på frågor stup i kvarten. Ibland måste Pappa försvinna en stund, en timme eller två, i ensamhet, bara för att kunna komma tillbaka igen.

5.

Bottenvåningens enda rum och kök luktar honungsmjölk och ostsmörgåsar. Förmodligen inte egentligen, men det är så förknippat med Linas honungsmjölk och ostsmörgåsar att man knappt kan vara där utan att känna just den lukten, vare sig den finns där eller ej. På så sätt är den egentligen alltid där.

Hur många kvällar har vi inte suttit där, uppkurade i tevesoffan framför teven och sett på Snobbar som jobbar, Helgonet, Drop-in, Polarstation Zebra svarar inte och Casinorevyerna? Den minimala hallen luktar mest Pappas oljerock och stövlar som han hänger där för att han inte får ha den i Storhuset för mammorna. På dörrmattan står det ”välkommen” med Coca-Cola-stilen, även om mycket av texten har skavts bort, trots att vi nästan alltid går barfota. Det är bara på morgonen och på kvällen, när det är blött och kallt i gräset, som träskorna åker på. På något sätt blir det alltid så att träskorna hamnar nere hos oss, som ett krigstidslager av skor, höga

drivor av skor, och vi lånar träskor från Storhuset när vi går ned som också hamnar här, blir kvar här, flyttar hit, emigrerar. Pappas svarta träskor med stänk av vit målarfärg också. De brukade säga att vi snart kunde öppna en affär.

6.

Strindbergs samlade står hoptryckta på två hyllplan. Det är gröna ryggar, något vattenskadade, med guldtryck. Han fick dem istället för guldlocka och sedan flyttade han dem ned hit eftersom det stressade honom att de stod där olästa. Strindberg visste något, som vi inte vet. Brukade Pappa säga. Jag öppnade en novellsamling men stötte på ett ehuru på förstasidan och i slutändan läste jag Nordisk familjebok från pärm till pärm istället eftersom ordböckerna fanns uppe i storhuset och inte under några omständigheter fick flytta hit på samma sätt som träskorna. Böcker var något annat.

7.

Pappa hade en kartong med sig när han kom. Polisbåtens tvåtaktsmotor ekade i viken, Pappa ströp gasen och lät den glida sakta in mot vår brygga som en tyst fisk. När den var nästan inne vände han riktning, bromsade upp båten. Karl och Axel kastade åt oss tamparna som vi fäste i bryggan och sparkade ned de blå gummifendrarna som skydd för båtens sida. Karl och Pappa bar ned kartongen, Karl skrattade och log och Pappa plirade mot oss och hade en cigarett i munnen och svettpärlor i pannan. De bar kartongen som var ganska tung uppför stigen mot huset, gick förbi vårt hus innan Pappa stannade upp, stod stilla en sekund och gjorde en överdriven teatralisk min som skulle visa att han glömt något, som om han tänkte till, och sedan backade hela kortegen, vi som var i släptåg efter och karlarna med kartongen, ned till vårt hus och in till oss, genom hallen, förbi Pappas oljerock, över dörrmattan och in i stora rummet. Pappa drog fram lågbordet och ställde kartongen ovanpå. Mammorna kom ned från storhuset för att titta de också. Vi var åtta personer i rummet och det var trångt och förväntansfullt. Pappa rev bort kartongpapperet plågsamt långsamt först så att han i ett enda ryck kunde blottlägga innehållet. Vi hickade till, allesamman utom Pappa och Karl som visste förstås, men inte mammorna, när vi såg teveapparaten. Pappa fällde nonchalant upp antennen och lutade den mot kanten i fönstret, stack in kontakten i eluttaget. Teven gjorde ett tjutande ljud och snart såg vi myrorna kriga över skärmen. Pappa visade noga var han lade manualerna och sedan sade han åt Stellan att ta in ettan och tvåan medan han följde Karl ned till båten. De slog ett manligt fast handslag och Pappa lösgjorde själv tamparna med den slocknande

cigaretten i mungipan som hängde och slokade som ett blött halmstrå. Polisbåtens motor morrade otäckt och båten försvann ut i Stillhetens hav. Mammorna skakade på huvudet, tänkte väl på hushållskassan, och försvann tillbaka in i storhuset och snart doftade det köttfärspaj och färskpotatis och fisk. Pappa satt i hammocken och såg ut över tomten och såg nöjd ut. Stellan pillade och skruvade och rattade och finjusterade. Det var innan vi visste att den teven skulle bli vårt fönster mot världsrymden. Och att de inte skulle visa Pappa i sin omlopps bana.

8.

Pappa lärde oss att dyka i från bryggan. Han lärde oss simma och dyka efter en blåmålad sten som han slängde allt längre ut i viken allteftersom och det var stiltje och vattnet kristallklart som i den grekiska övärlden. Han visade hur man kastar sig i utan att slå emot botten hur nära ned det än är, hur man klarar sig länge under ytan utan luft och hur man andas genom ett vasstrå om man skulle bli förföljd av bovar och banditer. Pappa var full av knep och trix, han saknade botten. Oavsett vad vi tog oss för visste han ett annat eller bättre sätt. Rina simmade bäst av oss allihop. Hon var som en fisk i vattnet, lång och smal och smärt. Hennes vita armar skar genom vattnet och sköt henne framåt med grace och fart. Hon var nästan lika snabb som Pappa och Rina och Pappa tävlade och vi stod vid bryggan och skrek och hejade så att det hördes över hela Stillhetens hav. Rinas kurviga och strömlinjeformade kropp och Pappas bredaxlade, brunbrända. Rinas simtag som knappt krusade vattenytan och hennes korta, svarta hår slickat utmed huvudet. Pappas armar som piskade skummet ur vattnet och sammanbitna tänder och röda ansikte och hals.

9.

Min pappa har sprungit hundra meter på tio sekunder blankt. Min pappa knep en mördare en gång med bara händerna. Min pappa var nästan två meter lång. Min pappa har däckat en tjur med ett enda slag. Min pappa var frisksportare. Min pappa åkte i en av de vita bussarna och räckte en hjälpende hand då det otroliga var verklighet och de oskyldiga var askgrå och undernärda och matades bara tillräckligt mycket för att de inte skulle bli smala nog att försvinna genom staketet. Min pappa var fäkthemästare.

Min pappa älskade färskpotatis med dill och en klick smör. Min pappa var med i frivilligbrandkåren och flög i slaget om Storbritannien. Min pappa var överste. Min pappa var chef för IB. Min pappa visste att de lyssnade på våra telefonsamtal, att bruset i linorna och klicken är ljuden när de byter band, att det är då det gäller att tala fort, fort, för då har de inga bevis. Min pappa kunde fyra meningar på ryska. Min pappa kunde beställa öl på sexton olika språk. Min pappa visste skillnaden mellan fin och dålig whisky. Min pappa har seglat jorden runt. När Pappa dog skulle Tony Curtis komma på begravningen. Och vice versa.

10.

Pappa köpte skidor till alla utom Petter som fick ta hans gamla avlagda. Isen hade inte lagt sig ännu, men det var skare på snön och det var innan hela mänskligheten samfälligt glömde av att man kunde åka skidor utan i förväg uppkörda spår. Vi gav oss av inåt ön till med termosar med varm choklad, nybakta kanelbullar. Pappa hade vitgrå vinterkläder så att han såg ut som en frivillig i finska vinterkriget fast med röd toppluva med en tofs som hängde i en femton centimeter lång garntråd. Vi låg efter honom med blicken fästade på skidspåren efter honom och den gröna Fjällrävenryggsäcken som doftade kanel. Vi såg rävar i vinterskrud och harspår och Pappa berättade sådant om skogen som vi inte visste, särskilt inte om vintern. Vi fikade och tittade på isen som blev allt tjockare undan för undan och sträckte sig längre och längre ut från strandkanten. Vi fikade och lyssnade på Pappa som berättade om djuren om vintern, om vinterpälsar och iden och ekorrars vinterförråd och möss som sover under snötäcket. Vi fikade och sedan satte vi på oss skridskor och åkte på vingliga ben över en liten insjö där istäcket var tjockt och skrovligt och Pappa lärde oss att göra piruetter och åttor. Vi fikade och sedan tog Pappa fram såg och yxa och vi gav oss ut var och en för att försöka hitta den finaste granen och Pappa hittade en gran som inte var för hög och inte var för kort och inte hade för stort omfång utan var alldeles lagom. Vi fikade och sedan tog vi oss ut på isen och Pappa sågade upp ett hål för var och en av oss och vi tog våra korta spön och Pappa och Stellan och Petter turades om att sätta på maggot till alla och sedan sänkte vi ned betena under isen och väntade; såg på kondensmolnen från våra utandningar, väntade och väntade på en svag ryckning i linorna. Pappa drog upp fisk efter fisk, han log med hela ansiktet. Han bröt mot reglerna och talade till fisken, lockade på den. Han lösgjorde

fiskmunnarna från kroken och visade med händerna hur stor fisken var som han just dragit upp. Rina fick också en fisk och Petter fick två små. Vi fikade, och Pappa delade upp fisken som han dragit upp jämnt mellan oss och själv behöll han bara den stora för att det skulle bli rättvist. Vi surrade ihop grangrenarna så att granen blev nästan konformad och tunnare och lade den på en presenning och spände den efter oss och drog den genom skogen hem och ställde upp den på tomten till allmän beskådan. Vi fikade och sedan åkte vi hem i Pappas spår. Kanelbullarna var sådär färska och goda och smälte i munnen tillsammans med drickchokladen.

11.

Min pappa har fångat sill med bara händerna och dykt efter pärlor i Adriatiska havet. Min pappa har trålat i östersjön och bordats av ryska militärfartyg. Min pappa har jagat björn tillsammans med en negerkung. Min pappa har skakat hand med Gagarin. Min pappa berättade för mig hur det kändes att gå en rymdpromenad.

12.

Pappa bodde en sommar i Grekland tillsammans med Göran Tunström och Leonard Cohen i ett hus på ön Hydra. Solen stekte dem och de blev röda tillsammans. De drack Raki och kräktes tillsammans i ett vitkaklat badrum med ett hål i golvet istället för toalettstol. Allt var bra tills kvinnorna kom, sade Pappa, och rynkade på ögonbrynen så att de nästan möttes mitt i pannan och rös som av ett obehagligt minne. Ute i vardagsrummet var golvet vulkanrött av rektangulära stenar på diagonalen och i mitten stod en enorm svart flygel med svarta tangenter som negerkukar och strängar som var så spända att man trodde att pianot skulle implodera vilken sekund som helst. Det fanns inga dörrar, alla dörröppningar hade valvbågar och draperier och när man älskade hördes det ända ned till stranden där vågorna aldrig upphörde att rulla in och rasera sandslott och kärlekskranka meddelanden skrivna med en pinne i sanden. Då och då flöt det upp maneter på stranden och hade man väl bränt sig fanns ingenting annat att göra än att supa sig full sade doktorn sade Pappa och det var precis vad vi gjorde. Vi söp och skrek och våra fötter svullnade och blev röda som signalkräfter. Vi skrev så att fingrarna blödde och fick märken efter typerna på tangenterna och papperena rullade ihop sig i den enorma middagshettan. Vi satt på taket i solen och skrev i ett ljusrus, kanske det som inspirerade Hrabal, men det var år senare, och då var vi alla hemma igen, Tunström och Cohen och jag, men på olika ställen och av olika anledningar. I kikaren såg man hela ön, fastlandet i fjärran och Kreta som en avlägsen prick i bakgrunden. Pappa hade med sig en bozuki hem

och varje gång han spelade på den (han spelade som om det hade varit en gitarr) blev alla som galna, fåglarna lyfte från träden och Bosses och Anns hundar tjöt på andra sidan syrenhäcken. Pappa slog sönder bozukin mot ett klippblock på Ängsö och sedan begravde vi den bakom gamla dasset bakom storhuset och sedan var det inte så mycket mer med det. Jag har alltid velat åka till Grekland.

13.

Min pappa är starkare än din pappa. Min pappa har spelat i samma band som Clabbe. Min pappa vet var gränsen går, även om man själv måste upptäcka den, och inte bara kan berätta och få någon att förstå. Min pappa vet hut. Min pappa sätter ett likamedtecken mellan förnuft och ansvar. Min pappa tycker att det viktiga är att människan kommer till månen, inte att det blir ryssarna eller amerikanerna som vinner. Min pappa är pragmatiker, han åker med den som har raketerna först färdig. Min pappa skulle offra sitt liv för någonting han tror på. Min pappa skulle aldrig ljuga. Min pappa har ryckningar ibland i vänstra ögonvrån.

14.

När det inte var något fel i hennes huvud var det fel på hennes kropp. Hon var litet tjock, sprang dåligt, såg dåligt och hennes tänder växte snett som en gammal ranglig gärdesgård. Pappa gav sig ut på eviga långpromenader med henne, tränade henne, lärde henne simma tidigt och tvingade henne att simma kors och tvärs över viken. Alla möjliga uppgifter skulle plötsligt lösas med att Rina sprang eller simmade någonstans och hämtade något, lämnade ett meddelande eller något annat.

Men synen kom tillbaka, läkaren sade att hennes huvud nu växt ikapp hennes ögon, och hon tappade nästan arton kilo och blev för smal så att vi var tvungna att mata henne med bullar och choklad så fort vi kom åt. Och av det fick hon vackra former, och det var samma sommar som hon lät klippa håret så kort som hon har nu och som hon alltid har haft sedan dess. Då var det några somrar som hon var vår drottning, hela öns drottning. Hon var inte bara vacker utan också intelligent och hade Pappas leende och Gud nåde den som vågade röra henne för då skulle Pappa kavla upp skjortärmarna förklara honom krig. Och det visste alla, att det var ett krig som man inte kunde vinna, för Pappa var Pappa, och fortfor att vara det, ända till den där sista sommaren när Emanuel kom. Han arbetade som timanställd hos Gustavsson, fick fast anställning sedan på hösten och en gång sade han till mig att redan första gången han såg henne bestämde han sig att det skulle vara hon och sedan gjorde han ingen hemlighet av vad

han tyckte om henne och varför han hängde på baksidan av huset, alldeles utanför tomten i tid och otid. Det var någonting över denna ärlighet och förslagenhet som föll Pappa i smaken och innan någon visste ordet av satt Emanuel där vid köksbordet. Men då var det Pappa, och inte Rina som bjudit dit honom. Pappa ville nog visa att det var på hans villkor och att ingen skulle få nycklarna till Rinas hjärta med mindre än att han självmant gav upp dem.

15.

Pappa spände en dörr efter polisbåten och lät oss åka. Det var -69. En riktig het, jävla sommar och solstrålarna skar röda streck i huden som föll av i flagor och lämnade vita spår i det torra, törstande sommargräset. Pappa var så slut efter jobbet att han bara kollapsade i hammocken och mamma baddade hans panna med en vit linneduk och vi drack hallonsaft och flädersaft på baksidan av huset där det gudskelov var skugga mestadels. Jag gick ned fyra kilo trots att jag proppade mig full av bullar och rulltårta och låg och flämtade i en solstol med utsikt ut över viken, den som vi kallade för Stillhetens hav.

Det var dörren mellan verandan och vardagsrummet och det var viktigt att Mamma inte fick veta. Såvitt jag minns hade den aldrig suttit i dörren, bara stått lutad mot väggen i sjöboden och tagit plats. Mamma sparade alltid på allt. Mamma sade att man kan aldrig så noga veta. Jag minns att det var '69, för det var året då President Nixon var i Kina, Apollo 11 stod i startgroparna och Pappa fäste dörren efter polisbåten och lät oss åka; satte fingret framför munnen och sade att det var viktigt att Mamma inte fick veta något, och polisbåtens tvåtaktsmotor lyfte upp oss och dörren så att vi gled på ytspänningen som en skräddare och vi blev solbrända och saltstänkta där vi for i skytteltrafik mellan Räfsnäs och Fejan på den oljade dörren.

Polisbåten hade ett djupblått skrov och resten var bländvitt, vi tjänade fyra kronor varje lördag genom att putsa och skura båten, men det var inte så mycket för pengarna som för att båten skulle vara där som vi gjorde det. Vid vår brygga låg polisbåten, stor och vacker och pampig och olik alla andra båtar på bryggorna som låg utmed Stillhetens hav. Den enda båt som kunde mäta sig med den var teaterbåten, men den var för stor för att lägga till vid affärsbryggan och fick nöja sig med ångbåtsbryggan tvärsöver ön på andra sidan och det var så långt bort att då räknades det inte. Vi tjänade en krona var och varje lördag lade vi samman varsin tjugofemöring av de fyra så att vi fick en krona tillsammans och med de pengarna tog vi roddbåten och rodde över till affärsbryggan och gick till kiosken och plockade en hel påse med tvåöres och femöres och sedan satt vi och åt och åt på framsidan för att hinna innan kolorna smälte till en enda klump i hettan. Sedan lade vi dörren i vattnet nere vid bryggan och polisbåtens motor spann och kom upp i varv och sedan förde kaptenen spaken framåt och släppte lös motorkrafterna, propellrarna sprutade vatten och tryckte oss framåt med ett sjuhelvetes ryck och man höll så hårt om repet att man fick mönstrade avtryck i huden. Det var femton meter lina mellan båten och dörren och vi stålsatte oss för rycket. Polisbåten stegrade sig och slungade hav och skum åt sidan. Vi red i kölvattnet och såg vågorna slå mot stränderna så att båtarna vid bryggorna guppade och slet i sina förtöjningar som om de blev inspirerade och fick lust att följa med. Pappa stod i aktern med händerna på relingen och log mot oss med hela ansiktet. Som om det var han som stod på dörren; som om han kunde se och uppleva det genom oss; som om det kittlade eller retade ett gammalt minne.

16.

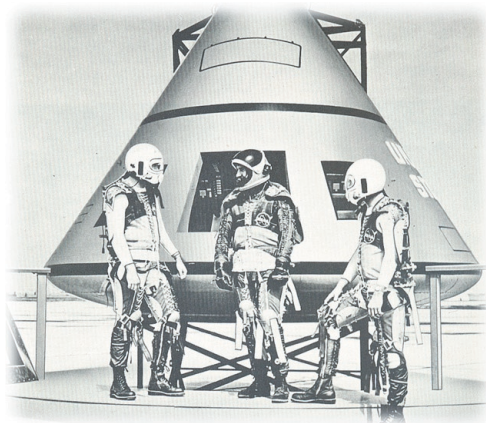
Stellan hade fallit och stukat både foten och handen och Pappa åkte till fastlandet och tog bussen till Norrtälje och kom tillbaka med ett helt lass med spel, kortlekar och Vangaratta och Alfapet. Vi kokade honungsmjolk och satt nere hos oss och spelade kort, Finns i sjön, Plump, Skitgubbe och Hej knekt. Pappa var med oss och spelade Vangaratta och Alfapet medan mammorna kokade färskpotatis med dill och stekte aborrefileer och Pappa lärde oss nya ord som "kassetak", "tabernakel" och "bensoesyra" som jag fortfarande kommer ihåg och kan stava till (hoppas jag), även om jag förmodligen inte minns vad de betyder; jag vet mest att de finns.

17.

När jag sov då sov jag alltid så förbaskat gott. Jag vet inte vad jag har gjort i livet sedan dess, men nu sover jag alltid dåligt, kan liksom inte slappna

av, ligger som en uppstämnd gitarrhals i sängen och tror att jag skall försöka vila ett par timmar. Aldrig i helvetet.

Jag var inte morgontrött, det var jag aldrig. Jag bara lade mig på kudden, slöt ögonen och somnade. När det var dags att vakna vaknade jag och klev upp. Det var inte svårare än så, och hade man bara bestämt sig för att det inte var speciellt nödvändigt att dra ut på morgonritualen under det kroppsvarma täcket som luktade öppen mun och sömn kunde man lika gärna hoppa ur sängen och gnugga smolket ur ögonen.

18.

Pappa låg i hängmattan och läste Rymdens pionjärer. Ibland läste han någonting som var så intressant att han var tvungen att läsa högt. Ibland rabblade han långa listor med fakta som bara han förstod. Vi förstod "längd" och "vikt", men hade svårt att tänka oss nitton ton. Det var först när Pappa förklarade som det blev uppenbart att raketerna faktiskt var så stora som

de var. Pappa förklarade gärna och berättade. Han låg i hängmattan mellan björkarna och läste högt för oss där vi satt vid trädgårdslandet på utemöbler av obehandlad furu och drack sockerdricka genom smala sugrör och krigade om vem som skulle få vilken sugrörsfärg. Pappa berättade för oss om kampen mot tyngdlagen, om flytande bränsle, och om kroppars tröghet. Enligt Pappa kunde man uppnå ljushastigheten med en mopedmotor, bara förutsättningarna var de rätta. Pappa ritade raketer åt oss i en skrivbok, fantiserade fram nya modeller och varianter. Vi åt nygräddade bullar och utvecklade Saturnus 6 och Sojus, lekte Astronaut och Kosmonaut.

Slutet av boken handlade om rymddrömmarna, om kapplöpningen till månen, och varken Pappa, Stellan eller Rina kunde få nog av just det kapitlet. Om och om igen läste man om de nya raketerna som skulle komma, om månlandare och försök med apor och hundar i rymden. Vi gav Bosses och Anns hundar hemliga namn, som Bosse och Ann inte kände till, namn som Bjelka, Strelka och Laika, fast deras hundar inte är tikar. Men det som var mest fascinerande var just människorna i rymden och planerna på att landsätta en människa på månen. Pappas ögon tindrade när han sade det där, "en människa på månen", och knäppte händerna bakom huvudet och slöt ögonen och fantiserade. Mammorna förstod inte vad det var som

var så fantastiskt. Hellre än att lyssna på Pappa eller skissa på raketer och omloppsbanor runt jorden diskade de, eller bar ner mattor till bryggan för att skura dem och piska dem och hänga upp dem på tvättstrecket bakom huset. De hade inte förstått någonting.

Vi var alla vansinnigt barnsliga när det kom till rymden. Kanske var det för att Pappa var så annorlunda när det handlade om månresorna, för att han var så entusiastisk, så fylld av iver inför det storslagna projektet att det var omöjligt att inte bli smittad. För honom kvittade det om det var amerikaner eller ryssar som var först på månen. För honom var det mer en fråga om att komma dit. I sina drömmar måste han ha stigit ut på månen tusentals gånger. Det är jag övertygad om. Konstigt vore det väl annars.

19.

Varje sommar åkte vi någonstans allesamman. Till en början åkte vi till Katrineholm, till Bornholm och till Danmark. Sedan tog vi oss längre och längre ut i Europa. Målet var att slutligen nå Grekland, men innan det var dags att åka dit hade vi slutat semestra tillsammans och var och en fick försöka ta sig till Grekland för egen maskin eller nöja sig med Pappas berättelser om hur han var där med någon svensk författare och en musiker från Kanada och drack raki och bar sig åt. Men Danmark gillade vi så mycket att det fick bli en port ut till Europa som vi alltid stannade i på återvägen, liksom för att få välja att åka tillbaka hem igen. Som för att markera att det var ett frivilligt val. Vi stannade i Danmark, i Köpenhamn alltid, en dag eller två på väg hem, skakade av oss vår sista reslusta och njöt av att vara otyglade. Vi var åskledare! Och i Danmark brann vi.

Vi avslutade alltid alla resor på Pumpehuset där vi dansade och lyssnade på musik och såg danska män och kvinnor leva sina sorglösa liv döpta i spadet efter röd pölse och där livets vägskalet bestod av valet mellan Tuborg och Carlsberg. Danmarsperioden, och överhuvudtaget danmarksvistelserna, var alltid fantastiska. Sorglösa. Bröllopsartade.

Vi dansade till musiken tillsammans eller med andra. Gick iväg med andra eller var tillsammans hela kvällen. Vi var överens om att vår natt var lättsinnig och egoistisk, den var vars och ens natt och ingen förmanade eller bannade eller tittade snett. Alla var förlåtande och överseende och

entusiastiska, pekade på vackra pojkar och vackra flickor och dansade, gungade med kroppen och sjöng med i musiken. De spelade Downtown med Petula Clark och vi sjöng med i refrängerna som om vi själva varit med och skrivit texten. Det var en bohemisk, tanklös natt som kunde sluta hur som helst, hos vem som helst men som alltid började på Pumpehuset. Vi släppte våra hämningar, dansade ur oss allt det som vi höll tillbaka hemma, hos mammorna, hos Pappa, i Barnens hus på framsidan av tomten och med två våningssängar med fyra bäddar i samma rum, två män, två kvinnor och alla kusiner eller syskon.

20.

Det var en amerikansk bil med mjuka former som åkte längs Skindergade. Den hade fyra växlar och backväxel och motorn var byggd för att låta som stormen efter lugnet. Fälgarna var av metall och listerna var av metall och motorhuven var varm och het. Fartvinden smekte våra kinder som tunna slöjor. Sätena var av rött läder och doftade som en kvinnokropp efter en lång, utdragen kärleksakt. Det var bara hus och asfalt och trottoarer och neonskyltar. Annars var det mörkt, kolsvart, som en stjärnlös rymd. Neonskyltarna skrek ut budskap i imperativform och pilarna var sylvassa och spetsade de som tog av åt fel håll men i rätt tid. De visade mot innerstaden, mot gågatorna. Fontänerna var fulla av vin, men vi ville dricka starkare drycker. Vi drack fruktsprit, fem sorter: plommon, körsbär, päron, aprikos och hallon. Vi hade små, runda koppar, nästan som punschkopparna hemma, och för varje snaps vi drack skrek hela Danmark unisont en fras som jag har glömt men som hade med rosor att göra och deras färger. Vi drack och för varje snaps vrålade vi tillbaka på engelska för vi ville poängtera att vi inte förstod danska men svaren kom alltid tillbaka på deras gutturala språk som lät som om varje ord formades med magen och sedan rapades upp genom att man svalde luftbubblor som spottades upp igen av övre magmunnen och tog orden med sig.

Vi gick trappan ned till Pumpehuset och ställde oss i det mänskliga tåget av danskar som väntade på att stiga ned i helvetet. Dörrvakten rodde oss över in i saligheten och lössläpptheten med ett leende och liten knyck med nacken när vi nådde den andra stranden. Vi satte våra fötter på dansgolvet och lät oss föras fram av musiken till ett lågt bord där två unga män kysstes helt öppet inför hela världen. De lärde oss dansstegen och snart visste vi allt som fanns att veta om livet. Så fort vi var vilse lyssnade vi bara efter deras klackar och snart hittade vi rytmen igen. Det har aldrig gått så lätt som då. Det var enklare då. Då gick rytmen så här: *bom-bom-bom*; nu låter det mer så här: *ta-tam-tam-ta-tam*; lägre men mer komplext. Jag längtar bort från

arytmin tillbaka till taktfastheten. Jag ser mig omkring, men ingenstans kysser man varandra öppet längre. Jag kan inte omvandla en takt till en annan. Pappa lärde mig bara följa musiken men inte att spela själv. Jag kan inte höra hur en rytm relaterar till en annan. Jag är begränsad till att ta order och utföra dem. Att kunna tänka själv var helt enkelt inte så viktigt.

21.

Stellan och Pappa satt i köket och talade om rymden igen. Rymden var oändlig och samtalen om rymden oändligt många. Pappa hade alltid tid för Stellan. Pappa slet sig och satte sig ned vid köksbordet och drack kall pilsner och Stellan drack kall mjölk och de satt på samma sätt, med ena benet under det andra så att de så småningom fick blodstopp och var tvungna att byta ben, satt framåtlutade över bordet som om de var förtroliga med varandra och inte ville att någon annan skulle få höra.

Pappa jobbade på träbåten den sommaren. Träbåten var ungefär tre meter litet mer tvärsöver och kanske sju meter på längden. Det var en "Petterssonbåt", sade Pappa och fortsatte skrapa. Den var precis så hög att man kunde sola naken med sittdynorna som huvudkuddar och värmen från däckets gick in i kroppen så att man fick värmeutslag på ryggen och skinkorna. Det fanns tjocka lackdroppar som såg ut som bärnstenskulor och luktade sommar överallt runt båten och Pappa hade bar överkropp och en grön keps från ICA-handlarna och polerade båten med en duk som inte dög till något annat längre. Pappa pekade åt Stellan var det "behövdes tas" och var han skulle börja och hur han skulle angripa vissa fläckar för att det inte skulle bli några repor eller skador på det underliggande träet. Han gav Stellan en annan mössa och nickade menande åt verktygslådan när han tyckte att Stellan gav sig an ett arbete med fel redskap. Han dunkade Stellan i ryggen när han var nöjd eller stolt och mammorna kom ut med kaffe till de båda karlarna nere vid båten och Stellan drack kaffe svart fast han inte alls tyckte att kaffe var gott vet jag och höll god min. De skruvade isär hela motorn och bredde ut den del för del på trädgårdsbordet och putsade och donade och fejade och sedan satte de ihop den igen, det var mest Pappa förstas, utan att ens titta åt ritningen. De justerade rodret och masten och bytte lanternorna och fyllde på plastdunken med motorolja och bytte ut fendrarna och såg till att hålen i sittdynorna blev ordentligt lagade med tyg som var så likt det gamla som det bara var möjligt. Sedan fick vi alla lacka, men då var det för mycket för Pappa. Han satte Stellan att övervaka oss och sedan fick vi skrida till verket under hans insyn. Pappa såg på oss en stund från hängmattan innan han förlorade sig i Rymdens pionjärer och samtidigt som vi lackade överöste han oss med

faktauppgifter om raketens längd och vikt och om televisionssatelliter och omloppsbanors högsta och lägsta punkter. Sedan somnade han med boken över det bara bröstet medan vi beströk båtskrovet med lackfärg med ganska styva penslar. Sedan lämnade vi den att torka och gick in för att se på teve och äta söndagsmiddag. Vi fick stek och kokt potatis och ärtor och Stellan och Pappa fick skära åt oss alla för vi hade så ont i handlederna av allt penslande. Sedan gick vi ned till oss och spelade monopol, Stellan och Pappa stannade kvar och såg på nyheterna. Det gick bra att spela monopol på tre personer också och vi saknade inte Stellan ett dugg.

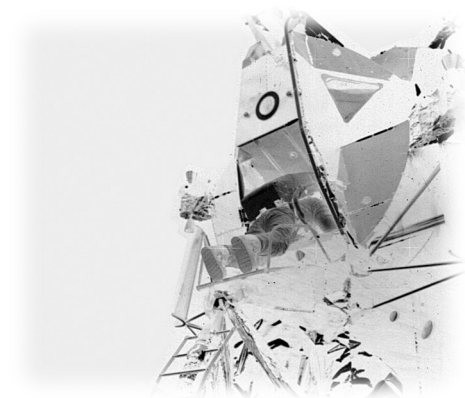
22.

Jag vill säga detta en gång: skärgården är inte nödvändigtvis sommar, det blir vinter också. Man kan gå på isen mellan öarna.

23.

Om man verkligen ville var trädgården utanför ett fantastiskt månlandskap. Grässtråna var blågröna, litet åt lilahållet och träden och buskarna var stilla eftersom det inte fanns någon vind. Mitt i alltsammans tog en månlandare mark, den var byggd av gamla trädgårdsstolar, och landade oförtrutet mitt där utemöblerna brukade stå. Vid spakarna satt Stellan Armstrong och Rina Aldrin med sammanbitet allvar. Placerade månlandaren på marken och genomförde några slutliga kontroller. Sedan steg Stellan fram och öppnade ventilen eller slussen med en välriktad knuff, steg ned på första stegpinnen, hejdade sig, och tog sedan ett obekymrat skutt och landade med båda fötterna på månen. Han tittade in i en kamera, apparerad av Rina Aldrin, vinkade på ett långsamt, nästan svajande sätt, som om han hade armen i vatten och sträckte fram handen och hjälpte Rina ned på marken bredvid sig.

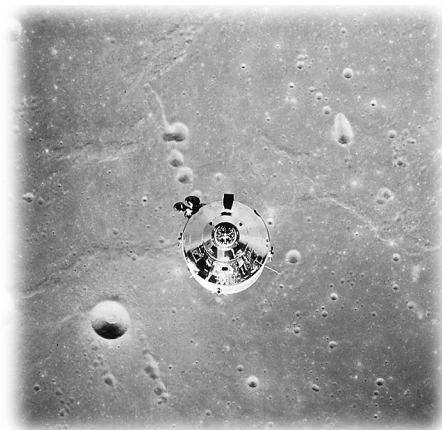
Det var ungefär samtidigt.

24.

Vi väcktes av att det small och lät från undervåningen. Ett par sekunder av dålig nattsyn och förvåning förflöt långsamt och avslutades med att ytterdörren på undervåningen gick igen med en smäll. Det var någon gång i början på juni och det var ljust och mörkt ute, antagligen hade det redan vänt och solen var på väg upp igen för att steka oss och göra världen obeboelig under några stekheta timmar. Men nu gällde det främst

ljuden nedanför, utanför, som väckt oss. Lina mitt emot mig i nattsärk gned sig i ögonvråerna och blinkade utan att se något. En tunn strimma månljus genom österfönstret, nedanför trädgården i ett blått skimmer av ljus som reflekterats mot övergångarna mellan luftlagren, stratosfären och troposfären och månen och allt. Gräset nästan grönblått. Luften tjock och fuktig och doften av dag och blött gräs. Och mitt i alltihop Stellan och Rina som inte förnekade sig. På ett sätt var det roligt att se, på ett annat var det det inte.

Lina kom nära mig i fönstret och vi tittade på Rina och Stellan tillsammans genom fönstret. Nästansjuksystemen Lina stod alldeles bredvid mig och tittade. Modet kom till mig i vår relativa ensamhet och jag vände mig mot Lina och berättade om knölen.

Det var en ren slump att jag upptäckte den, jag tog på kroppen precis där, om det kliade kanske, eller något annat, och då kände jag den. Proportionskänslan försvinner där formen förstärks under hudlagren och först verkade den jättelik när jag försökte pressa samman huden för att ta reda på hur stor den var. Jag kunde inte sluta ta på knölen, kände efter och fingrade på huden däromkring så fort jag kom åt; det blev ömt och rött och känsligt, överkänsligt där. Jag visste inte var smärtan kom ifrån, om den var yttlig eller om den satt inne i köttet.

Pappa var inte rätt person att prata med. Pappa var inte den som gärna hade med kroppslighet att göra, jag kunde inte be Pappa ta på min knöl. Det gick helt enkelt inte. Lina var som Mamma, fast ändå inte. Jag kunde be henne ta på min knöl och fråga henne; hon som läste till sjuksyster borde ändå veta något. Kunna svara på något. Stilla min nyfikenhet, dämpa min rädsla, rädda mitt liv. Vara mitt skyddsnät, inte bara vara min kusin.

Om inget annat så fick den där knölen mig att fundera; det påminde mig på något sätt om det som mammorna brukade referera till som livets förgänglighet. Kanske bara den stressade mig. När jag väl vridit på kran var trycket så högt att det svårt att stoppa. Det forsade på, och Lina fick svara på fler frågor om livet och döden som jag byggt upp under veckorna som jag gått ensam och funderat. Ibland smärtade det i benen, stack till liksom, helt kort, utan förvarning och försvann lika fort som det kom. Ibland hade jag ett tryck över bröstet, en annan smärta, brännande, som om det kröp och var varmt under huden. När jag andades in riktigt djupt hostade jag ofta.

Hade allt detta med varandra att göra, eller var knölen bara en knöl? Var det normalt, var det bara jag, var det allvarligt och borde jag söka läkare? Vad borde jag göra? Snälla, hjälp mig. Men berätta inte för någon. Jag hade aldrig berättat det här för någon. Det var mina tankar, som jag var just då. Bräcklig; ville inte bli sutten på av någon, det orkade jag inte.

25.

Pappa monterade upp teleskopet nere hos oss så att Stellan skulle slippa gå hela vägen upp till Storhuset hela tiden, och speciellt inte om natten. Det var rött som löven, med en metallisk glans och fyra små rattar för att ljustera skärpan tror jag, höjden och för att låsa benen i en fast position. Han ställde in en speciell träplatta och borrade tre hål som han stack ned benen i och kontrollerade att de viktigaste delarna av natthimlen gick att se utan att träden utanför kom i vägen. Ville man se en annan del behövde man bara skjuta plattan över golvet bort till andra väggen. Under träplattan låg en duk och trägolvet repades inte det minsta.

26.

Som du ser på skissen är det tre hus. Fyra egentligen. Fem egentligen. Först är det Storhuset, det är det i mitten. På framsidan finns utbyggnaden, eller tillbyggnaden som vi gjorde -59. Då var jag elva. Ned mot vattnet finns Barnens hus. Det ligger nästan vägg i vägg med lillstugan, som var Barnens hus när Pappa växte upp. Nu är det väl mest en bod, eller ett förråd. Och mittemot ligger Sjöboden där pappa har alla verktygen och det egenkryddade brännvinet är gömt. Han har gömt det i botten på den gamla vattentunnan. Vilket liv det blev när Mamma ville kasta den.

Bakom huset finns Bodarna. Där finns det gamla dasset innan vi skaffade mulltoa, där finns gräsklipparen och de gamla verktygen. Där gömde jag fickkniven jag stal, bland verktygen i Pappas verktyglåda. Det var ganska dumt eftersom han alltid använde de gamla verktygen iallafall eftersom han inte ville slita på de nya. Han var sådan. Sådana var de allihop i hans generation.

27.

På höstarna antog löven fantastiska färger, roströda, gula och bruna. Träden som avgränsade vår tomt från Bosse och Ann blev nästan uteslutande vackert gula och reflekterade de allt färre soltimmarna så att hela tomten badade i ett gult sken som förvrängde de få gröna färger som var kvar till att bli gulsjuka och febriga. Hela gräsmattan ned till båtbyggn suckade och svettades och grässtråna dukade undan för undan

under och slaknade och föll ihop. Havet var fortfarande varmt och det gick fortfarande att bada om man var tjockhudad, vilket man var. Pappa hade burit ut plankor vid början av sommaren för att bygga en bastu alldeles nere vid vattnet. Plankorna var murkna och gistna och vi var tvungna att smyga bort dem till soptippen på kvällarna för att han skämdes för sin lättja och sin underlåtenhet att ta itu med bastubygget år efter år.

28.

Pappa var inte rädd för havet. Inte ens när det frusit till is. Han gick alltid tvärs över viken och mellan små öar och kobbar med sina snörkängor med isdubbar undertill tjocka och gummisulor. Skidor åkte han ofta, till affären för att handla och drog pilsnerbacken efter sig på isen i ett rep om magen. Det var tampen på repet som en gång fäst köksdörren efter polisbåten och gungan vid trädet nere vid vattnet. Snön låg i vita drivor över tomtmarken och i glipan mellan fönsterkarmarna och fönsterglasat frös kondensvatten till is som hotade att spräcka träet om inte vi gick ut ibland och rotade bort det med en skruvmejsel som låg på en bräda över ytterdörren just för detta ändamål. Det hängde istappar som vampyrtänder i husknutarna, och av någon anledning rensade Pappa aldrig där. Det hände aldrig någonting, de ramlade aldrig ner och krossade någon, men hade väl heller inte skadat någon för det var så kort till marken. Inte som i stan där tapparna har tio meter ned. En gång såg jag hur det föll en stor iskoka från stuprännan bara en meter från en barnvagn.

29.

Jag vill säga detta en gång: skärgården är inte nödvändigtvis sommar, det blir vinter också. Man kan gå på isen mellan öarna.

Jag vill säga detta en gång till: bara för att det är i skärgården är det inte nödvändigtvis sommar. Skärgården existerar även vintertid. Det blir tjock is och man måste bryta rännor för att komma från Räfsnäs till Granhamn. Man kan gå mellan öarna på den tjocka isen.

30.

Pappa bjöd hem Paul Petersen på en kopp kaffe och mazarin. Båten låg uppdragen på landbacken och skulle repareras, ses över, motorn smörjas och kölsvinet matas. Vi avbröt dem tio tolv gånger med olika frågor om lack och skrapning och olika bultars olika tjocklek för att det inte fanns i Pappas anteckningar i den röda skrivboken som Mamma hade skrivit "Båten" på med blå kalligrafipenna.

Paul Petersen hälsade på oss mycket artigt och tittade intresserad på när vi röda i synen ställde våra frågor och Pappa gav ett utstuderat svar och skissade med fingret i luften för att förtydliga. Paul Petersen drack av mammornas kaffe och bet ett bett i den hembakta mazarinen och smulorna på bordet lockade till sig en sådan där fågel som flög till Ekelöf och Lars Forssell. En fjädermusa och Paul blev inspirerad. När vi för sjunde gången knackade på och bad att få ställa en fråga tog han en autografpenna och började klottra ned en sångtext på en servett, en av mammas vita linneservetter, men Pappa visade med handen att vi inte fick störa Paul, inte ens för att ge honom ett vanligt, vitt pappersark. Pappa visste vad det innebar att bli störd i arbetet, och nu tog han på sitt ansvar att Paul Petersen inte skulle bli avbruten, inte förlora sitt flyt.

Paul Petersen kastade fram ett par bokstäver och Pappa spelade på gitarren; Paul nynnade och skrev på servetten. När allt var klart sjöng han för Pappa som blev nästan tårögd och rörd och satte Mamma att kopiera Pauls anteckningar till på skrivmaskinen. Själv behöll han servetten och ramade in den över hängarna i tamburen. Då och då tar han fram gitarren och spelar låten. Då får jag och Petter knäppa med fingarna i takt och leka doa-doa-kör. Pappa sjunger med sin bästa röst och vi knäpper och mammorna i köket upphör med disken eller strumpstoppningen och bara sitter tysta och lyssnar. Lina och Rina tittar på oss och försöker att inte skratta.

Pappa sade att att om båten bara hade varit sjömässig och han hade haft reservtankar hade han gärna kört hem Paul själv, men nu fick det duga med att följa honom till affärsbryggan och vänta passbåten. Innan Paul klev ombord på passbåten gav de varandra en sån där sällsynt och uppriktig manlig kram. Passbåtsmotorns dunkande var som ett rytminstrument och Pappa hängde gitarren om halsen och spelade ur minnet och Paul Petersen stod längst bak i aktern och sjöng som om han vore Gene Kelly, och alla som bodde i viken stack ut sina huvuden genom fönstren och nynnade melodin som var en sådan där som lätt sätter sig på hjärnan på en och som man kommer på sig själv med att jämt gnola sedan. Paul sjöng och försvann bort med passbåten men sången var inte mindre sann för det.

Vi kunde texten långt innan vi lärt oss tala engelska och det var först då vi förstod, texten, Paul, Pappa och vad som egentligen hade ägt rum den där speciella morgonen när Paul var på besök. Några veckor senare kom det en vinylskiva på posten till Pappa i ett rekommenderat brev och Pappa lade den bland de andra skivorna i skåpet och tog bara fram den och spelade den riktigt bra och riktigt dåliga dagar. De bra dagarna fyllde sången, laddade

den på något sätt så att skivan blev statisk och drog till sig allt dammet, och de dåliga dagarna gav den, och Pappa sög i sig av all den där energin. Det hjälpte oftast att lyssna på Pauls visa.

31.

Pappa och Stellan satt vid köksbordet och bläddrade i Clas Ohlson-katalogen och talade om rymden igen. De vände blad, pekade och räknade efter på ett papper; vägde för- och nackdelar. De hade en schematisk skiss över tomten som visade höjd på träden, de hade själva uppskattat höjden genom att mäta ut en meter på stammen, ställa sig en bit ifrån, mäta hur lång metern var i millimeter på det avståndet och hur högt trädet var i millimeter varefter höjden på trädet kunde räknas fram. Det var Pappa som hade kommit på den fiffiga idén och därefter hade de mätt allt i hela trädgården för att vara på det säkra med att platsen som de valde för teleskopet skulle vara den bästa tänkbara. Kommentarer om utsikt från de olika fönstren fanns på papperet och för varje teleskop var de tvungna att gå genom allt igen, dra samma slutsatser från nästintill identiska fakta och räkna och bläddra och drömma vidare. Det var Pappa som beslutat sig för att köpa teleskopet, Stellan var förstås överlycklig, och de räknade på hur mycket av rymden, speciellt månen, de skulle kunna se beroende på styrkan på teleskopet.

32.

Stellan och Pappa hade det där speciella förhållandet, de kunde säga saker till varandra utan att använda ord – det kunde räcka med blickar eller miner. Stellan och Pappa hade ett samförstånd som ingen annan hade med Pappa. Pappa köpte hux flux ett teleskop som han och Stellan kikade i. De talade om stjärnor, Stellan frågade och Pappa svarade, broderade ut, berättade och flöt ut i eviga utläggningar om hur vårt solsystem kunde liknas vid en atom, och hur en atom såg ut, med planeter som kretsade kring ett centrum. Universum var som alla atomer sammantagna och var och en av oss bar inom sig miljoner miljarder solsystem, kanske med eget liv, kanske att det någonstans på en planet djupt inne i Stellan fanns en annan Pappa och en annan Stellan som just nu satt och drack fika och kikade ut i rymden. Pappa sade att med så många atomer som det fanns i Stellan vore det osannolikt att så inte var fallet. Ju fler Stellan dess bättre.

Stellan var ju inte ens Pappas riktiga son. Stellan var den-där-andre, han-som-bara-var-kusin, son till en pappa som försvunnit, nästan lika hastigt som han kommit, och som sedan dess aldrig hade hörts av. Stellan, som Pappa inte ställde några som helst krav på. Stellan som aldrig behövde

uppfylla några som helst sonliga plikter. Stellan som hade Pappa utan några som helst måsten. Blod är tjockare än vatten bara i riddarromaner och trots att det var på mödernet Petter och Stellan delade blod uppförde sig Pappa som om det var Stellan som var sonen. För vad betyder egentligen ett barn? De väljer man ju inte själv – de \emph{måste} man ju älska. Pappa hade blivit tilldelad Petter liksom av en slump. Stellan hade han själv valt. Trots att i Stellan fanns inga spår efter Alex. Stellan som var faderlös. Lyckliga Stellan som slapp alla förmaningar. Och mammas röst: "Stellan behöver Pappa, du har ju Pappa de andra nio månaderna." Stellans riktiga Pappa hade rest sig upp och gått. Rymt är rymt och kommer aldrig mer igen.

33.

Så här många år efteråt är det lätt att se att vi alla tänkte samma sak just då, men jag tror inte att vi faktiskt hade pratat om det. Det är ju rätt känsliga saker, och ingenting man gärna tar upp med någon annan. Hursomhelst är det rätt kusligt att det blev som det blev; att vi agerade så samstämmigt.

Jag var rätt avundsjuk på Stellan för att Pappa tyckte bäst om honom, det var rätt tydligt att det var så, och istället för att inse att det inte var Stellans "fel" utan Pappas om någons, reagerade jag mot Stellan. Jag och Stellan var ju annars som ler och långhalm, och det var ganska främmande att faktiskt plötsligt inse att jag var heligt förbannad på honom. Hela den sommaren retade jag mig på honom, allt han sade stack i mig och det behövdes bara jättelitet för att jag skulle tända till och bli arg. Det var likadant för Lina och Rina efter vad jag har förstått, och det var väl också därför det blev som det blev.

Jag tog mig för att reta honom, och när Lina och Rina också föll in i min mobbning var jag inte sen att kliva upp en våning och trappa upp det hela. Jag var rätt grov, retade honom för en massa saker som han anförtrott mig och som det inte alls var meningen att varesig Lina eller Rina skulle få reda på. Till exempel hade han sagt att Rina var väldigt snygg i sin baddräkt eller något liknande, och det var för att jag sagt att hans syrra var skitläcker eller något i den stilen. Jag retade honom och sade att han var tänd på Rina och ljög en massa om att Stellan hade sagt det och det och Rina började kalla honom för sjuk och gick på om incest och blodskam och sade att Stellan inte var riktigt riktig och att han aldrig skulle få ta på henne och att de faktiskt var kusiner och bar sig åt.

Stellan blev först arg och sedan ledsen, jag vet inte om det var för Rina eller något annat, och sedan blev han arg igen. Han kunde inte gå på Rina

eller Lina så naturligtvis mopsade han upp sig mot mig och försökte vara kaxig. Jag hade väl svårt en hel del redan under den sommaren och hur det nu kom sig blev det så att jag gav honom en snyting, rakt i ansiktet så att läppen sprack och näsan började blöda. Han blev jättechockad, och jag förstår honom, och böjde sig framåt i smärta och jag hoppade på honom så att vi ramlade bägge två. Det blev någotslags tjejslagsmål eftersom vi var aldeles för nära varandra för att få in några riktiga krokar och det övergick snart i en brottningsmatch och det kom en hel del blod på min tröja också. Stellan var rätt mycket starkare än jag eftersom han både var äldre och mer vältränad och snart låg jag på rygg på golvet och Stellan satt på min mage och hade mina armar i ett fast grepp.

Antagligen för att hjälpa mig sprang Lina och Rina fram till teleskopet som Stellan lånat ned till oss för att få kika på himlen mitt i natten utan att störa någon av de vuxnare. De lyfte upp teleskopet och hotade att släppa det om inte Stellan släppte mig. Stellan släppte omedelbart och kastade sig fram för att ta tag i teleskopet. Rina och Lina försökte hålla kvar det hos sig men var inte riktigt koordinerade utan drog till med teleskopet så att en av glaslinserna kom emot ett skåp och fick en stor rispa. Stellan började böla och vi andra drog oss tillbaka upp till övervåningen. Vi både skämdes och var jävligt nöjda på samma gång. Skönt att man har blivit vuxen och slipper sådant nu.

34.

Var var mammorna. Det var en av Pappas ständiga frågor, fast i nutid, presens: "Var är mammorna", han sade aldrig deras riktiga namn. Kanske när vi inte var där, men aldrig annars. Kallade Mamma för Mamma och Stellan och Linas mamma för Mamma. Mammorna var samlingsnamnet och vi lånade det och gjorde det till vårt. Men var var mammorna? Svårt att veta. Jag menar inte som i Pappas fråga. Då var svaret ofta att de gått till affären, gått till tvättstugan eller gått på promenad eller var nere vid bryggan. Jag menar var de var i våra liv. När jag tänker på min barndom ser jag alltid Pappa i bild, ofta i närbild eller extreme close-up, men aldrig mammorna. Mammorna var alltid någon annanstans, jag skymtar deras ben eller nakna underarmar bakom Pappa, men aldrig en mamma i helfigur eller en ansiktsbild. Jag vet inte varför.

Ansikten skall vara så svåra att minnas, men jag kan framkalla Pappas leende på bilden som mamma lät trycka upp i fyra och gav som porträttbild åt oss alla att föra med till våra nya hem när vi nu skaffade dem. Ansikten skall vara svåra att minnas, och jag kan aldrig framkalla mammornas. När jag tänker på Mammas ansikte får jag bara se bilden av Mamma i sorgflor

efter Pappa. Jag kan inte ens minnas hur hon såg ut förra julen, förra sommaren, än mindre hur hon såg ut förr. Jag minns Stellans och Rinas och Linas och mitt men aldrig mammornas. Hur kan det komma sig?

När jag tänker på mammorna kommer jag att tänka på bullar och saft och maträtter som gravad lax med hovmästarsås, dillstekta potatis, köttfärsbiffar och lammfärsbiffar. Hasselbackspotatis, stuvad potatis, ugnsbakad potatis, kall potatissallad med rödlök och dijonsenap, färskpotatis med dill och örter. Potatismos, råstekta potatis med vitlökssmör, potatisgratäng, potatispaj. Pappa älskade potatis. Mestadels åt vi potatis, sås och så någonting till. Mestadels kött eller fisk. Men det var sekundärt, allt kretsade kring potatisen. När jag tänker efter äter jag ganska mycket potatis fortfarande, mycket mer än pasta eller ris. Men det här handlar inte om mammorna, det handlar om Pappa. Det är faktiskt så, Pappa är centralgestalten och ju mer jag låter mammorna vara med desto mer vrider han sig i sin grav och det inte meningen, är alls inte det det handlar om. Inte än åtminstone. Det här får vara ett slags bokslut och i en bok kan man inte ha mer än en huvudperson. Dessutom är det för tidigt med mammornas gravskrift ännu, vi måste låta dem dö först. Konstigt nog känner jag inte samma känsla inför det som för Pappa. Men jag väntade mig i och för sig ingenting annat.

35.

Lasarettet var tomt och tyst på natten. Tomheten – i den låg njutningen som var nattsköterskans. Man kunde gå längs korridorerna och dra med handen utmed strukturtapeten så att det rasslade som en pust av västan sliter tag i tusen torkade flugvingar. Det var alltid stjärnklart, molnen vågade sig aldrig in över sjukhusområdet nattetid, och när man såg ut genom fönstren såg man in i kosmos öga, varje planet plågsamt klar och tydlig, himlen var en sandstrand av små prickar eller en tappad kulpåse över ett mörkbetsat bord. Sandalerna smaskade mot golven, tysta ljud av gummikyssar mot kall sten. Man hade mössan i handen – det var var nattsköterskans privilegium; man gjorde som man ville, inga läkare eller översköterskor med strama citronätarminer och förmanande pekfingrar: lasarettsnatten tillhörde nattsköterskan, och med den patienterna. Lina var en av de som blommade upp under nattsköterskans natt. I ett öppet fönster rökte hon en filterlös Trots med 10mg tjära, 4mg nikotin och 100mg frihet utan att fundera över att någon kanske skulle kunna se henne. Hon hade mössan i fickan och håret utsläppt. Men bara då.

Dagtid bar hon sin egen mask, dagsköterskans, med alla tillbehören: den hårt snörpta munnen, tilltalet som var kort i tonen, nedlåtenheten och

sättet att titta ned på sin omgivning med högt buret huvud som om hon hade haft en hög, stärkt skjortkrage som inte lät henne böja halsen utan bara snegla nedåt. Hon visade sig bara som dagsköterskan för oss, för henne var vi överläkarna och översköterskorna, det var vi som bannade och förmanade. Mot oss fanns inga andra vapen än våra egna, det höjda pekfingret och den barska rösten, kyligheten, osårbarheten. Vi var aldrig du med henne för hon lät oss aldrig komma dit. Glömde sig korta stunder, sänkte garden men kom på sig och höjde den igen. När natten kom och vi sov kanske hon blev nattsköterskan, men jag vet ärligt talat inte. Hon dolde nattsköterskans förmodligen mjuka och runda kropp under kläder som framhävde dagsköterskans spetsiga och hårda. Kanske att det bara blivit så, att det var en ond cirkel som hon inte kunde rubba. En dag vaknade hon upp hård och kall och trivdes med det. Även om natten? Jag kan bara minnas att vi alltid var hennes patienter. Det var på oss hon sparkade på när hon sparkade nedåt.

36.

Alla säger att jag kommer att bli något. Nästa sommar är uppbokad, då skall Pappa lära mig att köra bil så då hinner jag inte med allt, men sommaren därefter skall bli den sommar då jag verkligen ägnar mig åt det som jag är satt här att göra. Då skall jag bara skriva och sedan skall jag inte göra annat i resten av mitt liv. Jag har skjutit på det länge nog. Jag vill inte det mer. Jag måste skriva innan jag blir för gammal, eller det var iallafall vad han sade, Nobelpristagaren i intervjun som jag läste i Post och Inrikes. Han sade att det var bråttom. Nu lär jag mig först att köra bil, min sista kompromiss med mitt eget skapande, och sedan. Det känns som om jag har sett världen genom textsidor allaredan och bara måste skriva ned dem. Gud, vad jag längtar.

37.

Hade man bara varit modigare hade man fått äta en större bit av världen. Hade man inte varit låst i vissa konventioner, kanske till och med litet blyg, litet tafatt, hade man nog varit med om mer. Det känns litet kymigt att se på hur alla andra avancerar men själv stå kvar på samma ställe. Till slut förväntar sig folk att man skall vara som man är, som man alltid har varit, ointresserad av flickor och allt, och så slutar de att titta åt en och har bara ögon för andra. Det har nog redan börjat bli så är jag rädd.

Jag skulle vilja ta mod till mig och bara gå fram till någon och bjuda upp. Buga mig så där flott och så ler hon och så går man till dansbanan och stegar in i mitten där alla virvlar runt som nöjesattraktioner så att kjolarna

lyfter av centripetalkraften eller bara farten. Så tar man henne i handen, en liten näpen hand som är litet blek kanske, och leder in henne mitt i det där virvlet och sedan spelar bandet någonting som man kan dansa långsamt till, så där så att alla kan, så där så att man inte måste springa och virvla så att man blir alldeles vimmelkantig, och så att man kan stå tätt tätt tillsammans så att hennes hudfärg inte är vit längre utan röd, liksom fläckvis, och man ser där hennes hårfäste slutar alldeles framför örat som en snäcka och en liten guldring kanske som är ännu näpnare än fingrarna. Och i den snäckan vill man viska, mjukt, men ändå så att det överröstar havets brus, mjukt viska, så att huden blir ännu rödare, särskilt på kinderna, och så att man kan känna pulsslagen genom de smala fingrarnas tunna hud; känna hur det bultar i de där tunna fingrarna som man håller precis som en florett, alldeles lagom (om man håller för hårt så kvävs den, för löst så flyr den, ni vet). Och när man har viskat drar man sig undan, bort från dansbanan men inte för långt så att man fortfarande hör bakgrundsmusiken, så att man kan titta henne djupt i ögonen till tonerna av någonting vackert och fortsätta viska, eller kanske låta ögonen tala, om man bara visste hur man gjorde, och säga något ännu vackrare, för i tystnaden finns allt det där som är för vackert för att sägas, precis som en kvinnokropp kan vara större än själva livet ända till dess att man har sett den, den tystnaden och det vackra. Sedan sjunker man djupare ned, eller böjer sig framåt och kysser henne, helt lätt, utan att släppa henne med blicken, som skall vara som när skallerormen hypnotiserar musen, och jag är orm och hon mus. Läpparna måste vara litet fuktiga, men inte så fuktiga att det blir blött utan bara så att de är mjuka och lena och så att man slipper höra i efterhand att man är sträv eller si och så. Jag tänker på det ibland, det är då jag rör munnen hela tiden som om jag repeterade ett mantra, repeterar alla repliker så att jag vet precis vad jag skall säga och i vilket ögonblick. Man måste vara förberedd, och när jag väl tar det första steget tar jag dem med storm. Jag kommer att vara som en åskledare. Gnistorna kommer att slå ut om mig och sätta eld på alla som ser, om bara blixten någon gång ville slå ned. De kommer att brinna som jag har brunnit. Om de bara förstår, men det gör dem nog. Jag har ju övat. Att tänka för mycket går ju inte, det kan aldrig vara fel.

38.

Särskilt roligt var det att Rina var så intresserad av rymden och månfärderna. Inte lika som Stellan eller Pappa, utan på ett annat plan, kanske ett mer poetiskt plan. Rina var ointresserad av raketens längd och vikt, glömde bort de för Pappa och Stellan så grundläggande uppgifterna om displacement, dragkraft och antal minuter för ett varv runt jorden.

Rina var istället intresserad av något annat, något större, nämligen upplevelsen och känslorna. I vattnet föreställde hon sig att det var månens låga dragningskraft som fick hennes redan ganska oansenliga vikt att bli ännu mer oansenlig. Hon stirrade ut i rymden utan teleskop för hennes ögon var tomma och svarta. Vad hon såg såg hon i sitt huvud och inte med ögonen. Hon reste i tanken, och det är lögn att säga att den första människan på månen var amerikan. Det var en stark och farlig fantasi, och man fick akta sig för att inte bli uppsugen. Jag skulle förstå den som gick in i den fantasin för att aldrig komma ut igen, särskilt om det skedde en slaskig vinterdag och man visste att nästa dygn skulle bli ännu svartare och ännu kortare. Men det var ändå roligt, och man kunde skratta både åt henne och med henne. Stellan tyckte nog att det var synd att de var kusiner.

39.

Och det är det som är problemet, Martin. Man får bara välja en. Och det är därför det är så svårt.

— Efterord av Petter —

Det är så här jag har tänkt: det är svårt att komma ihåg ett helt liv, speciellt om man måste göra det under en och samma kväll. Också om det inte är ens eget liv, utan någon annans. Jaja, snarare ens eget liv genom någon annans. Du vet vad jag menar, du är ju rollspelare.

Så här: nedan listar jag några händelser som är viktiga för mig, som jag tyckte var fina eller har en speciell relation till. Det är inte säkert att de är speciella för dig, eller dig som Petter, eller hur? Men jag vill att du skriver ned stödord kring varje händelse – vilka texter hör till den och hur har du uppfattat dem? Du kan inte sitta och slå i det här häftet under pågående spel, det är bara ivägen. Ungefär som tärningar och regler, du förstår.

Men ännu hellre vill jag att du kompletterar min lista av viktiga händelser. Vad du fastnade för, eller sådant du minns som jag inte mindes när jag skrev ned allt. Jag kan ju knappast veta bäst, isåfall skulle ju ett huvud vara bättre än åtta, och det är inte fallet. Du skulle ju också kunna vara en exceptionellt dålig spelare, men jag tror inte det.

Alltså, sammanfatta det här häftet under de här rubrikerna och lägg till de rubriker (och sammanfattningar) som du saknar. De sidorna river vi av sedan och koncentrerar oss på just dem när vi spelar. Man kan kalla det en spårvagn, på samma sätt som det är en spårvagn att spelarna bestämmer händelseförloppet under spelets gång. Men det är ointressant. Vad som är intressant är hur du kombinerar dig med det här – det ser jag fram emot att få se. Jan och Tobias har förstås hjälpt mig med den här biten. Jag kan ingenting om sittande och stående spel (förklaras på nästa sida), om hur man lägger upp ett "arr" eller formulerar sig så att det går hem i rollspelssalongerna. Alltså, använd den här tiden till att tänka efter före. Tänk dig att nästan 50% av spelet bestäms nu, i förväg med grundval av vad du tänker och skriver nu, och gör det här *på allvar*. Pappa hade uppskattat det.

Återbesök i terminologiholken – *stående och sittande spel*

Inga spår efter Alex har flera nivåer av spel på samma scen samtidigt. En händelse kan utspela sig i ett minne eller i spelets verklighet. Spel kan också snabbt växla mellan dessa två lägen. Av olika anledningar använder vi någonting som kallas "sittande och stående spel". När man sitter befinner man sig i spelets verklighet och när man står befinner man sig i minnen, i drömmar, i återberättandet av faktiska skeenden etc. *Så småningom när spelets form för just er blir tillräckligt klar luckrar vi upp detta, men vi börjar med denna klara distinktion mellan sittande och stående spel.*

Vi kan ta ett exempel: Stellan, Lina, Petter och Rina sitter i soffan i Barnens hus på tomtens sjöside och talar. Detta representeras av spelande sittande på stolar. Stellan och Lina grälar om hur honungsmjölken kokades och tar sig så småningom upp i ett stående spel där Stellan och Lina är minnen och minnen av hur honungsmjölken kokades spelas ut. Men vems minne är det? Om det är Stellas minne (vilket man som spelare måste hålla reda på, vi kan tänka oss att Stellan reste sig först och därför styr) lägger Lina i tre skedar honung eftersom Stellan minns sötman väldigt starkt; Lina minns inte sötman utan sitt recept, en sked honung endast. Kanske tar Lina över scenen och visar Stellan hur det verkligen låg till (på ett plan är Stellan och Lina som fortfarande sitter i barnens hus och grälar scenens tilltänkta publik) – på något sätt som inte blandar bort korten för spelarna.

Kanske genom att Stellan får spela sin scen till slut och att Lina reser sig och styr, eller genom att Linaminnet inte betar sig i enlighet med hur (den sittande) Stellan önskar. Men det är inte slut här! *Petter och Rina som fortfarande sitter kan när som helst kalla tillbaka Stellan och/eller Lina till sittande spel genom att tilltala dem.* Plötsligt säger Petter, "Men Stellan, så var det väl inte!" varvid Stellan förväntas sätta sig ned och kommentera Petters utspel. Kanske växlar Petter och Stellan ett par ord och Stellan reser sig upp och fortsätter (kanske med Petters version införlivad), eller slutar Stellan med sitt stående spel, och så vidare. Lina påverkas förstås på samma sätt. Man kan också göra en poäng av att *inte* reagera på Petters input, vilket är samma sak som att ignorera någons tilltal. Oartigt men ibland nödvändigt.

Om andra roller: Det är inte meningen att du skall spela en annan roll än Petter. Man kan i och för sig tänka sig att du spelar någon av dina kusiner. Men ingen annan såvida inte situationen är väldigt exceptionell eller någon av spelledarna uppmanar dig att ta en annan roll. Den viktigaste insikten är att du inte spelar den rollen, utan någons (den styrandes i scenen) minne av rollen. T.ex. kan mjölkmannen spelas väldigt olika beroende på i vems minne man befinner sig. Det är enkelt, kraftfullt, och vi kommer att prata om detta innan vi börjar spela. Var inte rädda för att "göra fel" – rocka istället. Det kommer att gå precis hur bra som helst.

Allt gott,

Ian & Tobias

Pappas födelsedag

Det var den så kallade dubbelkvällen, Pappas födelsedag och månlandningen. Vi var förväntansfulla, entusiastiska och utgav löften värre än den värsta nyårsafton. Imorgon skulle vi vakna upp till en ny värld och det var inte utan att det gav en en tankeställare. Vilka liv hade vi levt till nu och vilka ville vi leva. Fan, månlandningen gav perspektiv på tillvaron. Stellan var otroligt förväntansfull, Rina också. Själv kände jag mig rädd och skräm. Jag trodde att nästa steg var att föra atombomberna och kriget ut i rymden.

Semesteråsikter

Det var den eviga diskussionen om var vi skulle åka. Själv ville jag till Grekland, eller till Jugoslavien, östeuropa åtminstone. Någonting i den kulturen lockade mig, Gud vet vad. Sedan var det som vanligt viktigt att vi stannade till i Pumpehuset på hemvägen för att dansa av oss våra sista frihetsbegär. Sist rökte jag hasch och det öppnade verkligen mina ögon. Linas också.

Apollo i trädgården

Väcktes mitt i en mardröm. Skönt. Ensam med Lina. Äntligen. Smärtorna på vänstersidan. Var tvungen att fråga om knölen, hon fick själv känna på den. Vad var det? När väl den frågan var ställd kom de andra som på posten. Alla mina tvångstankar och funderingar över livet och döden fick hon smaka på – det fanns helt enkelt ingen annan att vända sig till. Honungsmjolk.

Stellan får Stryk

Först mobbingen, sedan slagsmålet. Stackars Stellan. Stackars jävel.

Pappa åker till arbetet

Jag följde med Pappa ned till bryggan en morgon och försökte förklara varför jag inte också ville bli polis. Det var helt enkelt inte för mig, men han ville nog inte riktigt förstå. Han kände nog att hans yrke inte dög åt mig. Stellan ville nog bli polis. Det gällde att få det att se ut som om vi bara småpratade. De tittade på oss från Storhuset.

Disko i Danmark

Det var den lyckligaste tiden i mitt liv, resorna när vi var fria, själva, vi upptäckte vårt eget Europa. Det var alltid ett sådant jävla ös! ÖS! Vi tog oss långt ut i förorten och sedan rusade vi in till stadskärnan, dansade och drack. Det var alltid ett sådant jävla tryck! Kvällarna i Danmark som fick oss att överleva resten av den övervakade sommaren. För oss var 1984 verklighet redan 1969.

Pappa och Paul Petersen

Pappa och Paul Petersen. Pappa och Evert Taube. Pappa och Bix Biederbecke. Pappa samlade på prominenta bekanta, vinylskivor och verktyg. Pappa visade sig alltid från sin bästa sida. Han gjorde sig inte till, han behövde inte det. Han bara log och hade tålamod.

Petter och systrarna

Stellan använde kikaren för att se tvärsöver sundet och in genom deras sovrumsfönster. Jag skulle ha gjort samma sak om det inte var för att jag var så rädd för att få se en av dem i fönstret med kikare som såg mig. Jag hittade på fantastiska lögner som jag slog i Stellan om hur jag frotterade mig dem under vintern då han inte var här bara för att han skulle förstå sitt "underläge" och hålla sig i skinnet.

Rina på månen/Stellan med frukost

Vi borde ha förstått redan då, men vi ville inte, vi blundade. Jag och Lina pratade om att Rina var speciell, men vi tänkte inte ens tanken att det kunde vara något fel på henne. Jag minns den där gången och att Rina var alldeles knäckt efteråt, att hon svettades floder och att hon trodde att hon "räddat Stellan" på något sätt. Vi visste inte om hon drev eller inte. Så måste det ha varit!

Lina och Rina

Jag kände mig själv så jävla underlägsen Lina att jag inte kunde ta Rina i försvar. Jag levde ju själv mycket i en fantasivärld med mina böcker och drömmar. Rina var så jävla verklighetsförankrad att minsta avsteg fick en att känna sig dum och barnslig. Lina hade den där blicken redan när hon var liten. Som genomborrade en, som man inte kunde skydda sig ifrån. Nu också.

Rina går i sjön

Du låtsas att du är Rina. Hur upplevde Rina sitt självmordsförsök? Visst var det bara ett rop på hjälp, hon ville bara bli uppmärksammas? Inte var det något fel på henne egentligen! Hon var bara ensam! Hon blev populär så fort, var inte van! Kände inte igen sin egen spegelbild! Rättfärdiga Petters räddning trots att Rina stretade emot. Var det inte egentligen Linas, Stellas, mammornas fel?

Vinteraktiviteter i skärgården

Vintrarna var underbart lugna. Det var bara Pappa och Rina och jag. Och Mamma förstås, men hon räknas ju liksom inte. Vi företog oss en massa underbara saker som man kan göra på skärgårdsöar utan Stellan och utan Lina. Då fick jag äntligen ha Pappa för mig själv.

Pappa på band

Låt dig påverkas av Pappas band, även om det inte existerar i din värld. Var lugn, du kommer att förstå när tid är. Men visst tycker du om din Pappa, och visst älskar Pappa er alla? Pappa är ju trots allt världens bästa Pappa – du har haft tur du.

Författarskolan

Jag slet och slavade med att försöka få ihop några slags arbetsprover men hade en mental skrivkramp som inte ville släppa. Jag kunde inte lägga två ord bredvid varandra utan att jag fick ångest, kände att det var dåligt, att det inte dög någonting till. Jag hade inga idéer, och Pappa ville inte låta mig skriva om honom eller om hans arbete eller om alla Pappas fantastiska upptåg förr, innan vi kom till världen. Pappa ville inte ha någon uppmärksamhet, ville inte bli omskriven. Jag kunde inte story, helt enkelt. Jag kunde bara vibbar, det var med vibbar jag arbetade.

Månlandningen

Nu är det dags! Det otroliga blir verklighet! Det blir ikväll! Jag har väntat på den här kvällen sedan Pappa läste om planerna att landsätta en man på månen i Rymdens pionjärer. Var tysta! Jag lyssnar här, va! Sitt ner, låt mig se, du skymmer. Jag tittar noga på varje bildruta, får inte glömma detta. När jag själv blir Pappa skall jag berätta för mina barn om den här kvällen.

My Dad

(Paul Petersen)

He isn't much in the eyes of the world
He'll never make history
No, he isn't much in the eyes of the world
But he is the world to me

My dad, now here is a man
To me he is everything strong
No, he can't do wrong, my dad

My dad, now he understands
When I bring him troubles to share
Oh, he's always there, my dad

When I was small I felt ten feet tall
When I walked by his side
And everyone would say "That's his son"
And my heart would burst with pride

My dad, oh I love him so
And I only hope that some day
My own son will say
My dad ... now here is a man